

MEĐUNARODNI DAN MUZEJA U HRVATSKOJ 18. SVIBNJA 2011.

Tema: Muzeji i sjećanje / Predmeti pričaju tvoju priču

TONČIKA CUKROV □ Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb

IM 42 (1-4) 2011.
POGLEDI, DOGAĐAJI, ISKUSTVA
VIEWS, EXPERIENCES, EVENTS

Međunarodni dan muzeja najšira je svjetska promotivna manifestacija muzeja. Koordinira je ICOM, sa sjedištem u Parizu, a u njoj sudjeluje oko 30 000 muzeja diljem svijeta. Posljednjih godina ta manifestacija vidno mijenja karakter s namjerom da se što više poveća zanimanje široke javnosti. U mnogim sredinama obilježavanje se više ne održava strogo 18. svibnja već se prigodna događanja često organiziraju oko tog datuma, a primjetna je i tendencija da postanu višednevna. Postaje uobičajeno da se obilježavanje vezuje za najbliži vikend kako bi se privukao što veći broj posjetitelja. U nekim državama (među kojima je i Hrvatska) obilježavanje Međunarodnog dana muzeja traje cijeli mjesec. Osim toga, ICOM je u 2011. bio pokrovitelj Europske noći muzeja (14. svibnja 2011.), proširivši tako svoje promotivne djelatnosti na suradnju s još jednom uspješnom međunarodnom manifestacijom.

U promijenjenim okolnostima cilj obilježavanja i dalje je isti - organiziranjem događanja i promotivnih aktivnosti upućuje se na djelatnost muzeja, njihov doprinos društvu i na svu problematiku vezanu za tu struku. Tome posebno pridonose preporučene teme obilježavanja, po čemu se ta manifestacija razlikuje od svih ostalih sličnih promocija muzeja. Manifestaciju su tako u 2011. g. obilježili projekti koji su na različite načine ilustrirali ICOM-ovu temu *Muzeji i sjećanje/Predmeti pričaju tvoju priču*. Razmatralo se sjećanje/memorija kao nerazdvojni dio nematerijalne kulturne baštine u kojoj se spaja individualno i kolektivno. Muzeji, kao mjesta koja čuvaju i prezentiraju baštinu, uključujući i ostavštinu koja je pod njihovom brigom, u toj su prilici bili u ulozi povezivanja prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Tema obilježavanja manifestacije prezentiranja baštine potaknula je na oživljavanje sjećanja na događanja važna za život i napredak pojedinaca, skupine i šire zajednice.

U Hrvatskoj su organizirana događanja najvećim dijelom stavila naglasak na brojne primjere dokumenata iz osobnog života pojedinaca i na njihovu prošlost utkanu u kolektivno sjećanje. Osim toga, određen broj projekata bio je usredotočen na prezentaciju rada muzejskih institucija ili je upućivao na nove pristupe zaštiti. Neke od tema bile su digitalizacija građe, pri čemu je najviše pozornosti pridano problemima digitaliziranja nematerijalne baštine te suvremene umjetnosti, neki su se projekti pozabavili primjenom novih tehnologija u obradi i prezentaciji građe, a bilo je i onih koji su, koristeći se novim medijima, priredili niz zabavnih programa (koncerata, priredaba i sl.). Osim toga, hrvatski muzeji dali su svoj doprinos i prezentaciji afričke kulture, koju je ove godine svjetska muzejska zajednica istaknula kao zasebnu temu.

U Hrvatskoj je Međunarodni dan muzeja 2011. obilježen trideset i prvi put. Tradicionalno ga je inicirao Muzejski dokumentacijski centar, koji je vodio promotivne aktivnosti, uključujući i objavljivanje plakata (bili su uključeni i HNK ICOM te HMD). Neven Kovačić i Studio Redizajn d.o.o. osmislili su ga u obliku QR koda, novoga grafičkog standarda za mobilnu telefoniju. Osnovu koda čini grafizam koji je iskorišten za izradu razigranog kolaža ispunjenoga fotografijama predmeta iz hrvatskih muzeja. Njegovim fotografiranjem mobitelom slika se mijenja u link koji vodi na internetsku adresu MDC-a, i to na stranice projekta *Hrvatski virtualni muzeji*. Plakat je na taj način postao višefunkcionalni medij interaktivnog karaktera. Slojevitost njegove izvedbe koja, koristeći se suvremenim sredstvima, spaja prošlost i sadašnjost jednim je dijelom poticaj onima koji to nisu, a za druge je odraz modernoga u prigodno realiziranim projektima.

Kao i prethodnih godina, u obilježavanje Međunarodnog dana muzeja 2011. bilo je uključeno više od stotinu institucija (115 muzeja i galerija), među kojima se nekolicina odazvala prvi put, primjerice Muzej grada Crikvenice, Zavičajna zbirka Gradac (Gradac), Etnografska zbirka Božidara Škofača (Letovanić), Spomen-dom rudarstva (Mursko Središće) te Memorijalni stan Marije Jurić Zagorke (Zagreb). Tijekom manifestacije izvedeno je više od 250 programa, koji su uglavnom relativno skromno izvedeni (s napomenom da se ocjena ne odnosi na pojedine akcije). Velik doprinos, šesnaesti put zaredom, dala je muzejska edukativna nagradna igra za djecu realizirana pod nazivom *Dodir*. U igru su bila uključena 52 muzeja pod vodstvom Sekcije za muzejsku edukaciju i kulturnu akciju Hrvatskoga muzejskog društva.

Najbogatiji program ove je godine priredio Gradski muzej Vinkovci. Uz sudjelovanje u edukativnoj igri *Dodir*, organizirao je *Tjedan muzeja*, koji je obuhvatio Europsku noć muzeja, Međunarodni dan muzeja i 65. obljetnicu postojanja Gradskog muzeja Vinkovci (13. - 20. svibnja 2011.). Jedan je od malobrojnih muzeja (uz, primjerice, Gradski muzej Varaždin) koji je osigurao i više programa zabavnog karaktera te je time ostvario veći posjet građana.

Posebno bogat program, većim dijelom inovativan po pristupu i sadržaju, imao je Muzej suvremene umjetnosti u Zagrebu, a nazvan je *Od žive baštine do digitalizacije ideja*. U Muzeju se moglo više saznati o zaštiti i konzervaciji te iznimno osjetljive građe te o njezinoj digitalizaciji na prezentaciji međunarodnog projekta *Digitalizacija ideja: arhivi*

neoavangardnih i konceptualnih umjetničkih praksi (Hrvatska, Slovenija, Srbija, Poljska). Interdisciplinarni pristup zastupljen je pri koncipiranju plesne priredbe *Od improviziranog do programiranog pokreta*, nastale kao dijalog s radovima na izložbi *Nove tendencije*. Ista je izložba bila poticaj i za performans osmišljen kao tematska šetnja izložbom, zajedno s dvojicom sudionika toga avangardnog pokreta (V. Žiljak, T. Mikulić), a putem videoveze iz Melbournea, Australija, pridružio im se i arhitekt I. Čižmek. Među inovativnim događanjima toga muzeja bio je i koncert *Linux Laptop Orkestra*, *SAD* - prvoga svjetskog orkestra kojemu je laptop glavni instrument, a ostali, međusobno umreženi izvođači, zajedničkim stvaranjem čine glazbeni uradak.

Ipak, ove su inovacije ostale rijetkost, a najzastupljeniji realizirani projekti Međunarodnog dana muzeja 2011. bili su posvećeni sjećanju inspiriranome etnografskim, arheološkim ili kulturno-povijesnim predmetima važnima za lokalnu povijest zajednice te hrvatskoga naroda u cjelini.

Na aktualnim arheološkim izložbama uglavnom su predstavljani rezultati istraživanja kao što su, primjerice, Trg sv. Servula u Bujama, lokalitet *Kutinska lipa* u Kutini, te *Kaptol - Gradci* u Požegi i *Stranče - Vinodol*, starohrvatsko groblje na Gorici. Uz uvijek atraktivnu izložbu *Tajne egipatskih mumija*, vrlo zanimljiva događanja bila su vezana za arheološke radionice. Jedna od njih održana je u Muzeju grada Koprivnice, gdje je rekonstruirana ranosrednjovjekovna peć za taljenje i dobivanje željeza. Na radionici su izrađivane i posude iz ranosrednjovjekovnog doba. Od drugih projekata zanimljivo je spomenuti Gradski muzej Karlovac, u kojemu su skrenuli pozornost na drevne legende koje su potaknule arheologe na istraživanja ili Arheološki muzej Istre, gdje su oživjeli ugledne Rimljane i Rimljanke. Privukla je pozornost i radionica u Gradske muzeju Senj, na kojoj je obnovljeno sjećanje na antičku kefalomorfnu bočicu, a uz izložbu *Dodir kultura - Iliri, Grci, Rimljani* (Gradski muzej Korčula) polaznici radionice učili su pisati slovima grčkog alfabeta i izrađivali su replike grčke čaše za vino *skifos*, nađene u Lombardi.

Uz etnografsku građu vezan je niz događanja, primjerice gostovanje reprezentativne izložbe *Život na sjeveru Dalmacije* (Etnografski muzej Split, Split) u Muzeju Staro selo Kumrovec, Kumrovec. Na izložbi u Etnografskoj zbirci Božidara Škofača predstavljen je nekadašnji život u Letovaniću, a na izložbi *Stružani - staro hrvatsko selo*, rekonstruiran je način života, karakter i sposobnost preživljavanja u Stružanima. Obnavljano je sjećanje na brojne zaboravljene predmete naše bogate etnografske baštine, a mnogi su prezentirani u sklopu edukativnih radionica kao što je *potočno pralo na potoku u Gardinovcu*, u izvedbi malih školskih kustosa (Muzej Međimurja, Čakovec). Osim toga, oživljeno je sjećanje na *konavosku svadbu* u istoimenom igrokazu za djecu u vrtiću (Muzej i galerije Konavala - Zavičajni muzej Konavala), zatim *Srijemski svatovi* (Muzej grada Iloka, Ilok), a izložbom *Vožnja mladenkine škrinje* (Samoborski muzej, Samobor) predstavljen je dio tradicijskoga svadbenog običaja samoborskog kraja. Organizirane su prezentacije kao što je mužnja mlijeka i njegov "put" do nastanka sira, štavljenje kožica te izrada gunja i mijeha (Muzej ovčarstva, Lubenice), obrada vune i izrada papuča (Muzej grada Crikvenice, Crikvenica), izrađivane su drvene cokule (Etnografski muzej Istre, Pazin), filcane su vunene kreacije - šeširi i ogrlice (Muzej Gacke, Otočac) te izrađivana iška keramika (Narodni muzej Zadar, Zadar), zlatovez (Muzej Slavonije, Osijek), četverokuke - šareni vez na čohi sjeverne Dalmacije (Muzej grada Šibenika, Šibenik). Na pričaonici pod nazivom *Sjećanje iz konobe* (Etnografski muzej Split, Split) bilo je riječi o značenju konobe i načinu života kojim se stoljećima živjelo, a cjelovitom su dojmu pridonijele prezentirane fotografije težaka u izvornom starinskom ambijentu (arhivske fotografije snimljene početkom 20. st.).

Prezentiranje obiteljskih stabala te dokumenata iz života obitelji (identiteti pojedinaca - rođenje, školovanje, zaposlenje...smrt) ili određene zajednice, u Hrvatskoj je u posljednje vrijeme vrlo popularno. U tom duhu Muzej Valpovštine osmislio je projekt *Sjećanje i identitet, pojedinac i zajednica*, kojim je predstavljena obitelji Norman. Zavičajni muzej Poreštine - Museo del territorio Parentino predstavio je ostavštinu obitelji Polesini, jedne od najpoznatijih istarskih plemićkih obitelji, a preko nje život grada Poreča i Poreštine od 18. do 20. st. Ostavština Tadijanovića i Ružića (Slavonski Brod) bila je inspiracija polaznicima radionice za stvaranje virtualnoga vizualnog identiteta Galerije umjetnina grada Slavonskog Broda.

Zavičajni muzej Slatina, Slatina svoj je doprinos temi dao izložbom *Dokumenti i fotografije - čuvari slatinske kulturne/kolektivne memorije*, dok je izložba *Muzej - Museo Lapidarium*, rezultat aktivne suradnje istoimenog muzeja u Novigradu s građanima. Izložba je trebala upozoriti na važnost i povezanost osobnog sjećanja, lokalne zajednice i identiteta, uključujući i obiteljski identitet. Moderna galerija, Zagreb u ready-made kolažu izložbe *Slatke memorije* spojila je osobne predmete djelatnika Galerije i izdanja institucije s galerijskim fundusom koji do sada nije izlagan. Taj retro pogled na povijest Galerije dao je svojevrsni nostalgični pečat, a uključivanje studentskih radova s temom Afrike (ALU Zagreb) novu vitalnost nužnu za rad institucije u budućnosti.

Uz izložbu *Banu u čast* u Hrvatskome povijesnome muzeju, Zagreb prezentirani su sadržaji nacionalnoga značenja, a realizirani su uz projekt *U dodiru s glagoljaškom baštinom*, koji su činile raznovrsne likovne radionice za djecu i odrasle na kojima su se polaznici upoznali s glagoljicom. Osim toga, više su saznali o toj temi na predavanjima stručnjaka, gledanjem filmova i uz pomoć izložaka na prigodno organiziranoj izložbi, koncertima i predstavama te u nagradnim igrama. Hrvatski muzej turizma, Opatija izložbom *Prvi hoteli na Jadranu - pregled* također je napravio

projekt nacionalne važnosti jer je predstavljena izgradnja hotelskih objekata na hrvatskoj obali te je skrenuta pozornost na početke organiziranog turizma kao do sada previđan segment nepokretne baštine.

Najviše projekata imalo je lokalno značenje pa je tako izlaganjem starih razglednica obnovljeno sjećanje na Gospić (Muzej Like Gospić) i na Novalju (Gradski muzej Novalja), Muzej grada Siska prezentacijom izdanja Ferda Hefelea dao je prilog povijesti svoga grada, a izložbom fotografija iz fundusa Gradskog muzeja Varaždina *Sjećanja..., Svjetlo-pisi mojeg strica Drageca*, na nešto intimniji način obnovljeno je sjećanje na taj grad. Jednako tako, emotivna je bila izložba Muzejske zbirke Centra za kulturu Vela Luka, nazvana *Otok Korčula početkom 20. stoljeća - priča ispričana prijatelju s druge strane Jadrana*.

Priča o gradu bila je tema i nekih drugih projekata. Primjerice, predstavljanje predmeta (matrice od bakra za bakrorez), darovanoga Muzeju grada Pakraca, bilo je povod prisjećanju na grad i obrtnički ceh u 19. st. Izložba *Sa šeširom na glavi...* prezentirala je Zbirku mode i modnog pribora u Muzeju grada Zagreba, Zagreb, u kojoj se čuvaju predmeti izrađeni u obrtničkim radionicama, a na izložbi *Makarski kolekcionari* (Gradska galerija Antuna Gojaka) raznorodni predmeti - od zavjetnih darova i slika, do oružja i namještaja - uveli su posjetitelje u prošlost makarskoga kraja. Izložbom *120 godina Gospojinskog društva Vinkovci* predstavljen je rad dobrotvorne udruge žena koja se bavila pomaganjem djece i starijih osoba (Gradski muzej Vinkovci, Vinkovci), a na izložbi *Svetačke medaljice - pobožna znamenja žiteljica samostana Sv. Teodora u Puli* u Muzeju grada Pazina, Pazin predstavljena je sakralna baština. Narodni muzej Zadar i njegova Kulturno-povijesna zbirka Mali Iž prvi su se put uključili u manifestaciju. Zbirka je izložbom obnovila sjećanje na osnivanje i djelovanje otočkoga bataljuna i odred naoružanih brodova 112. zadarske brigade.

Da i muzeji imaju svoje priče pokazuje projekt Muzeja antičkog stakla u Zadru, koji je na prigodnoj izložbi *Od palače do Muzeja* uz niz ilustracija, film i stare razglednice grada Zadra predstavio povijest palače koja je od bastiona s kasnijim dogradnjama adaptirana u muzej. Više o povijesti Narodnoga muzeja Zadar ispričano je na izložbi *Muzejske priče/Izložbena djelatnost od 1954. do danas*. Istim povodom nastale su dvije edukativne publikacije za djecu *Priča o kaštelu Vituri u Kaštel Lukšiću* (Muzej grada Kaštela) te *Lapidarij Muzeja Slavonije iliti priča o Mursi* (Muzej Slavonije).

Među projektima bilo je onih s različitim događanjima namijenjenima obnovi sjećanja na istaknute osobe i isticanje njihova doprinosa društvu. Najznačajnija su zbivanja bila vezana za Dubrovčanina Rudera Boškovića, znanstvenika, matematičara, astronoma, optičara, geodeta, fizičara, inženjera, pjesnika i diplomata. Svojedobno je bio poznat u cijeloj Europi, a njegovi su radovi nezaobilazni u svakom pregledu povijesti znanosti. U Tehničkome muzeju u Zagrebu te u Dubrovačkim muzejima obilježena je 300. obljetnica njegova rođenja (18. svibnja 1711.). U Dubrovniku su, osim Boškovića, pozornost mlađih naraštaja privukli najvredniji predmeti Prirodoslovnog muzeja - glava i rep tune *Thunnus thynnus* (Linnaeus, 1758.). Oni su bili povod programu *Kolika je bila tuna u našem Muzeju?* Program se sastojao od radionica kao uvoda u izložbu i od izložbe. Istraživanjem i znanstvenim metodama utvrđene su ostale dimenzije te ribe, pa je izrađen crtež, 3D model tune u mjerilu 1:1 te elektronički generiran - animirani model tune.

Istraživalo se i drugdje, a u Zagrebu je posebnu pozornost posjetitelja muzeja privukao Memorijalni stan Marije Jurić Zagorke i akcija *Zavirite u kartoteku "Hrvatice"*. Posjetitelji su bili pozvani da u kartotečnom ormaru koji pripada Zbirci istraže jesu li njima poznate osobe bili pretplatnici časopisa "Hrvatice".

Umjetnički muzeji predstavljali su odabrane umjetnike. Tako je Muzej Tropolja obilježio 25. godišnjicu smrti akademске kiparice Dore Vernić Fabijanec, a Hrvatski muzej naivne umjetnosti, Zagreb predstavio je fotografije doajena umjetnika naive te njih kao osobe i umjetnike. Ivan Rabuzin, Ivan Generalić i Ivan Lacković predstavljeni su u trenucima stvaranja u prirodi, u prostoru atelijera ili u domu. Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Rijeka, priredio je performans Vlaste Delimar i Milana Božića pod nazivom *Apsolutni umjetnik*, s ciljem obnavljanja sjećanja na nedavno preminuloga konceptualnog umjetnika Antonija Gotovca Lauera. Muzej Ivana Meštrovića - Galerija Meštrović u Splitu izvela je performans pod nazivom *Meštrović: Nova dimenzija - VJ*. Taj multimedijски projekt predstavio je Galeriju u novom svjetlu: fotografije iz Meštrovićevih albuma (do sada neobjavljene) o crtale su život, rad i umjetničke interese umjetnika. U Memorijalnoj zbirci Joze Kljakovića, suvremenika i kolege Ivana Meštrovića, predstavljen je film o obitelji Pučar. U njemu se u više sekvencija pojavljuje prijatelj obitelji Jozo Kljaković, kojega vidimo u neformalnim prilikama, na domjencima i druženjima u Zagrebu te na izletima u okolici grada.

U Gradskome muzeju Vukovar prigodno je organizirana memorijalna izložba posvećena Stjepanu Petroviću, ravnatelju Zbirke Bauer, koji je stradao za vrijeme Domovinskog rata.

Među izložbama umjetnika valja još spomenuti izložbu u Galeriji *Prica*, Samobor, posvećenu Miljenku Stančiću (Gradski muzej Varaždin, Varaždin), zatim izložbu Branka Crlenjaka nazvanu *Ženski akt u slici i skulpturi/Sjećanje na jedno ljeto s dunavske plaže* te na izložbu u Gradskome muzeju Vukovar i izložbu Petra Petrića (kapetana Pjera), naslovljenu *Sidrenje vrmena* u Muzeju grada Trogira. Tu je i Damir Hoyka sa svojim fotografskim *Dnevnikom* (Gradski muzej Varaždin, Varaždin). Uz te izložbe zaljubljenici u grafički dizajn imali su priliku u Kabinetu grafike HAZU (Zagreb)

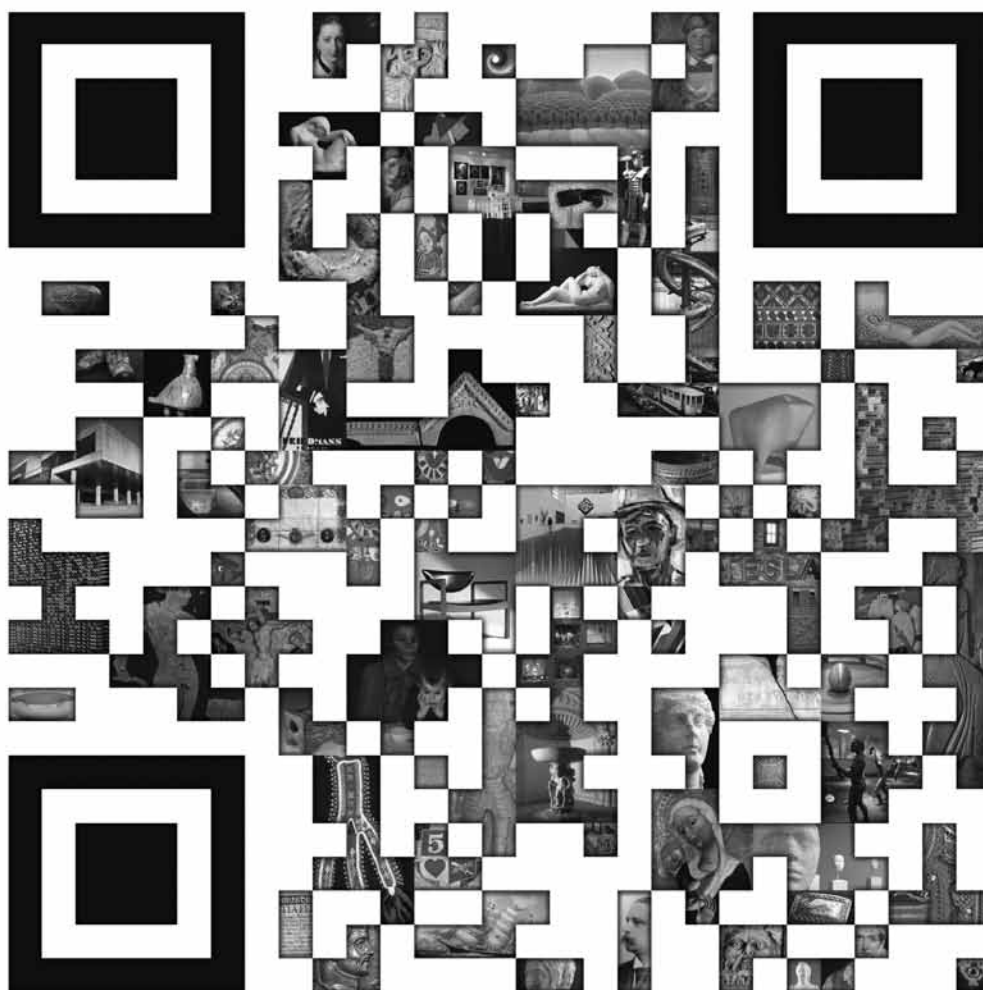
18.05.2011.

međunarodni dan muzeja

international museum day

muzeji i sjećanje

museum and memory

predmeti pričaju tvoju priču

objects tell your story

MDC

sl.1. Plakat za Međunarodni dan muzeja 2011.

Autor: Neven Kovačić, Studio Redizajn d.o.o.

vidjeti izložbu *Prvaci hrvatskoga plakata/Csikos, Crnčić, Krizman, Babić*. Izložbom antologijskih plakata hrvatskih umjetnika s kraja 19. i početka 20. st., Kabinet grafike promovirao je vrijednu umjetničku i kulturnu građu iz fundusa institucije te upozorio na važnost dokumentacijskog materijala kao nositelja tekstualnih i vizualnih informacija o događajima iz muzejske prošlosti. Izložba je organizirana i u povodu 150. godišnjice osnutka HAZU.

Prezentaciji teme Međunarodnog dana muzeja zanimljiv je doprinos dala MHZ - Galerija Antuna Augustinčića u Klanjcu, čiji je višeslojni projekt nazvan *Dodir memorije/Memorija dodira* predstavio Augustinčićeve portrete. Kako je na jednome od portreta prikazan etiopski car Haile Selasije, Galerija se time pridružila i prezentiranju Afrike kao jedne od ICOM-ovih preporučenih tema. Još je nekoliko muzeja prigodno predstavilo temu Afrike (Etnografski muzej u Zagrebu, Moderna galerija u Zagrebu).

U organizaciji događanja zanimljive su neke specifičnosti, npr. međumuzejska suradnja Muzeja grada Umaga i Po-vijesnog muzeja Istre iz Pule na projektu *Dodirimo se morem*. Suradnja je ostvarena i između Muzeja Staro selo Kumrovec i Etnografskog muzeja Split te HNK ICOM-a koji su se povezali ne samo regionalno već i strukovno za-hvaljujući organizaciji prigodnih predavanja o središnjoj temi manifestacije.

Međunarodni dan muzeja 2011. pridonio je raznovrsnosti u kreiranju programa namijenjenih ciljanim skupinama po-sjetitelja. Tako je uz znatan broj programa namijenjen djeci vrtićke i osnovnoškolske dobi nekolicina bila posvećena tjelesno i mentalno oštećenim osobama (Zavičajni muzej Biograd na moru, Biograd na Moru) te slijepim i slabovid-nim osobama. Tako se osim u Tiflološkome muzeju (Zagreb), gdje se provodila prezentacija i edukacija osoba radi podizanja svijesti o različitosti, u Hrvatskome školskom muzeju (Zagreb) učilo Brailleovo pismo. Osim toga, sudionici radionice mogli su isprobati orijentaciju i kretanje uz pomoć bijelog štapa.

Jednako tako, određen broj projekata stavio je naglasak na prezentaciju rada muzejskih institucija. Predstavljen je niz novih publikacija u izdanju muzeja, među kojima su i vodiči po muzejskim postavima (Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb; Samoborski muzej, Samobor), mobile guide (Arheološki muzej Zadar, Zadar) te edukativni vodiči za djecu (Muzej grada Splita, Split; Galerija Klovićevi dvori, Zagreb).

I ove su godine uz Međunarodni dan muzeja muzealci poslali svoj apel široj javnosti sa željom da se poboljšaju uvjeti rada muzeja. U konkretnom primjeru to se odnosilo na potrebe Muzeja grada Rijeke, koji je na okruglom stolu or-ganiziranome pod nazivom *Muzej torpeda - muzej industrijske baštine u Rijeci?*, upozorio javnost i gradsku upravu na nužnost osiguravanja prostora za smještaj predmeta tehničke zbirke Muzeja, restauriranih za potrebe izložbe, te drugih većih predmeta koji su dio industrijske baštine (strojevi i pojedini tvornički pogoni). Zalagali su se za hitno pre-uređenje Energane Tvornice papira, kako bi se u nju smjestila i tako zaštitila tehnička riječka baština te sačuvala od trajnog propadanja, a ujedno spasila zgrada Tvornice, vrijedan spomenik industrijske kulture grada.

Brojna realizirana događanja diljem Hrvatske - otvorenja izložbe, promocije, performansi, priredbe, koncerti i sl., podsjetili su na različite vrijednosti naše baštine. Ipak se mora reći da je ovogodišnju manifestaciju Međunarodnog dana muzeja obilježila recesija, no neki su muzeji uspjeli naći način te privući svoje posjetitelje, a neki su to napravili humorističnim naslovima svojih događanja. Takav je primjer ponudio Hrvatski prirodoslovni muzej u Zagrebu svojim programom naslovljenim *Nigdar ni bilo da nekak ni bilo, a pri nami se vidi i kak je to bilo/Čarobni svijet fosila*.

Pregled ostvarenih projekata pokazuje da je znatan broj muzeja, s više ili manje inventivnosti, odgovorio na ICOM-ov poziv i prezentirao temu sjećanja/memorije. Kad se govori o broju posjetitelja organiziranih programa, ovom se pri-godom ne možemo hvaliti.

Iako su 18. svibnja 2011. neki muzeji produljili svoje radno vrijeme za jedan do dva sata te prosječno bili otvoreni do 18 sati, malobrojni su radili do 20 ili 22 sata, pa ni posjetitelja nije bilo u željenom broju. To je tema o kojoj, zasigurno, valja ozbiljno razmisliti, i to ne samo na razini svakoga pojedinog muzeja već i na nacionalnoj razini. Ostaje pitanje, s obzirom na to da postoji međunarodna potpora promociji muzeja, što još treba napraviti kako bi promocija muzeja bila svima na dobrobit. Je li to put na koji je ove godine uputio ICOM, a to je prije svega prihvatljivije i atraktivnije radno vrijeme muzeja. Ono svakako treba biti prilagođeno mogućnostima ciljanih posjetitelja i njihovu slobodnom vremenu koje će odvojiti za kulturna događanja. Kakva je reakcija na to razmišljanje, pokazat će se pri organizaciji sljedećega Međunarodnog dana muzeja.

Primljeno: 8. veljače 2012.

INTERNATIONAL MUSEUM DAY IN CROATIA, MAY 18, 2011. TOPIC: THE MUSEUM AND MEMORY / OBJECTS TELL YOUR STORY

International Museum Day in 2011 was marked by projects that in various ways illustrated the ICOM theme *Museum and Memory / Objects Tell your Story*. Memory was considered as an inseparable part of the intangible cultural heritage, in which the individual and collective are combined. Museums, places that keep and present the heritage, including the legacy that is in their care, were on this occasion seen in their role of linking together past, present and future.

For the most part, the events organised in Croatia placed the emphasis on numerous examples of documents from the personal lives of individuals and on the past woven into the collective memory. A certain number of projects placed the emphasis on the presentation of the work of museum institutions, or referred to new approaches to protection. Some programmes dealt with digitalisation and the use of new technologies in the study and presentation of materials, and those that making use of new media put on a number of concerts, events and so on. In addition, Croatian museums made a contribution to the presentation of African culture, which the world museum community this year put forward as a theme on its own.

This international promotional event has in recent times changed its character, intending as much as possible to increase the interest of the wider public. For this reason, in many milieus, the celebration of Museum Day is not restricted to May 18; instead, events for the occasion are often organised around this date. In 2011 ICOM was patron of European Museum Night (May 14, 2011), in which several Croatian museums took part this year.